
Internetconsultatieverslag Tijdelijk besluit inspanningsplicht WW

1. Onderwerp van de consultatie

Het doel van het Tijdelijk besluit experiment inspanningsplicht WW is om meer inzicht te verkrijgen over de sollicitatieplicht, als invulling van de inspanningsplicht in de Werkloosheidswet (WW). Het besluit maakt het mogelijk om (1) te onderzoeken wat de absolute werking en effectiviteit is van de sollicitatieplicht als invulling van de inspanningsplicht in de WW en (2) wat het effect is van een alternatieve invulling met aandacht voor individuele afspraken. Er is tot op heden geen compleet onderzoek op experimentele basis gedaan naar de werking van de huidige sollicitatieplicht als invulling van de inspanningsplicht en het effect daarvan op de uitstroom naar werk voor WW-gerechtigden. Ook is er geen onderzoek gedaan naar alternatieve invullingen van de inspanningsplicht in het kader van effectiviteit. Dit besluit maakt het daarom mogelijk om toekomstbestendig en effectief beleid te ontwikkelen dat gebaseerd is op wetenschappelijke inzichten.

Dit besluit is belangrijk voor een deel van de WW-gerechtigden dat na de start van het onderzoek zo spoedig mogelijk in 2024) in de WW stroomt en zal deelnemen aan dit experiment. Het besluit ziet op de (inspannings)verplichtingen van WW-gerechtigden die deelnemen aan dit onderzoek gedurende hun WW-uitkering en brengt voor hen geen financiële gevolgen mee.

2. Looptijd van de consultatie

De termijn voor internetconsultatie bedroeg vier weken. Uitvoerende partijen, zoals UWV, zijn reeds geconsulteerd. Andere stakeholders, zoals de sociale partners, zijn van tevoren op de hoogte gesteld van de openstelling van de internetconsultatie. De internetconsultatie is opengesteld op maandag 5 juni 2023 om 00:00 uur en is gesloten op dinsdag 4 juli 2023 om 23:59.

3. Voorgelegde vraag of vragen

Er zijn geen specifieke vragen voorgelegd.

4. Opbrengst van de consultatie

In totaal zijn er drie openbare reacties en één niet-openbare reactie binnengekomen op de internetconsultatie. De reacties zijn afkomstig van burgers. Tijdens de looptijd van de internetconsultatie kon iedere indiener reageren op de concept-Algemene Maatregel van Bestuur en de daarbij behorende nota van toelichting.

In de bijlage en online zijn de volledige reacties terug te vinden.

Bijlage: Reacties op Internetconsultatie

- **Reactie 1:** burger. Anoniem uit Den Haag op 6 juni 2023:
Individuele afspraken maar met een collectief kader. Dat iedereen weet wat de afspraken zijn en daarmee aan de slag kan, maar voor een kleine groep, die als mens dat nodig heeft, individuele afspraken. De wet moet mensenlievend zijn. Geen werkgelegenheidsproject voor uwv ambtenaren.

De reactie van de indiener is algemeen van aard en geeft geen concrete aanleiding om het Besluit op onderdelen aan te passen. Deze consultatiereactie vereist daarom verder geen inhoudelijke reactie.

- **Reactie 2:** burger. Uit Groningen op 6 juni 2023:
De keuze van metriek heeft een enorme invloed op de uitkomst van onderzoek. Zeker binnen politieke kwesties. Hier (zoals vaker) is die keuze te nauw. De metriek is enkel gericht op arbeidsparticipatie. Op zijn minst zouden de ervaringen van de deelnemers ook bekeken moeten worden. Idialiter ook de uitvoerbaarheid van de wet, zoals ervaren door de ambtenaren van het UWV. Vragen in de trant van de volgende opsomming moeten meegenomen worden:

- *Voelde deelnemers zich als mens behandeld, of als dossier?*
- *Voelde het alsof de overheid hier te vertrouwen was, of was de overheid altijd op zoek naar gemaakte fouten?*
- *Was de wet meer of minder werk voor de overheid?*

Zonder deze aspecten mee te nemen, is het risico groot dat maatregelen getroffen worden die een minimale verbetering geven in de arbeidsparticipatie, ten koste van het algeheel vertrouwen in de overheid, en/of veel capaciteit van het ambtenaren stelsel.

Persoonlijk geloof ik dat de oorspronkelijke inspanningsplicht, vanwege een realisatie van bovengenoemd risico, een slecht idee was. Daarom geloof ik dat dit onderzoek een goed idee is, indien de extra aspecten nu wel meegenomen worden.

De reactie van de indiener is inhoudelijk van aard en steunt het experiment.

Bij het onderzoek waarvoor dit Besluit de grondslag biedt, spelen de ervaringen en belevingen van WW-gerechtigden en de adviseurs van UWV (WERKbedrijf) een belangrijke rol.

Binnen dit onderzoek zal één van de onderzoeksvragen namelijk zijn: *Wat zijn de ervaringen en gedragingen van WW-gerechtigden en adviseurs van UWV met de alternatieve varianten van de plicht (t.o.v. de huidige sollicitatieplicht)? En hoe verschillen deze ervaringen en gedragingen tussen bovengenoemde subgroepen in de WW?*

Aspecten die daarbij worden bestudeerd, zijn 1. De persoonlijke beleving van de WW-gerechtigde (specifiek wat vinden WW-gerechtigden ervan en hoe voelen zij zich erbij), 2. Gedrag van WW-gerechtigden dat van invloed kan zijn op het re-integratiesucces en 3. Medewerkerstevredenheid van UWV Adviseurs (onder andere uitvoerbaarheid, werkdruk en werkplezier).

De indiener stelt de vraag of de wet meer of minder werk was voor de overheid. Het onderzoek ziet ook op een kosten-batenanalyse. De kosteneffectiviteit van de verschillende varianten van de sollicitatieplicht wordt hierin meegenomen. Een inschatting van de uitvoeringskosten is onderdeel van het onderzoek.

Hetgeen de indiener in zijn reactie heeft opgenomen, is reeds onderdeel van het onderzoek. De componenten die de indiener benoemt, zijn dus al meegenomen in de onderzoeksopdracht.

- **Reactie 3:** burger. Uit Alkmaar op 3 juli 2023:
Zie mijn reactie van 29 juni 2023 op de internetconsultatie "Wijziging van de Participatiewet in verband met het op onderdelen in balans brengen van de wet tussen bestaanszekerheid, re-integratie en handhaving":
Op de keper beschouwd zijn er maar een beperkt aantal variabelen die een mens zelf in de hand heeft en die de positie van die persoon op de welvaarts ladder bepalen. Hoeveel we iemand gunnen is in goede benadering lineair van die variabelen afhankelijk, zij het dat de precieze rekenregel van persoon tot persoon kan verschillen. Dus in plaats van een lappendeken aan regelingen op te stellen om onder allerlei verschillende etikettes steeds hetzelfde doel na te streven, ligt het meer voor de hand om dat ene doel te benoemen en het aan de uitvoerend professional over te laten om daar in het individuele geval invulling aan te geven met een rekenregel en afspraken op maat.

Het hier voorgestelde experiment, waarbij de inspanningsplicht WW een alternatieve invulling krijgt met aandacht voor individuele afspraken, is in lijn hiermee. Goed idee dus.

De reactie van de indiener is algemeen van aard. De indiener steunt het experiment. Deze consultatiereactie vereist verder geen inhoudelijke reactie, omdat de indiener de individuele afspraken variant in lijn ziet met de wijziging van de Participatiewet.

- **Reactie 4:** burger. Niet-openbare reactie.

5. Wijzigingen na consultatie

De bijdragen hebben niet geleid tot aanpassing. Het experiment wordt gesteund en leidt niet tot aanpassingen, omdat de reacties geen concrete suggesties tot aanpassingen behelzen. De concrete suggesties tot aanpassingen uit één reactie zijn reeds vervat in het onderzoek.

6. Vervolg

Wat is de volgende fase in het wetgevingstraject?

Het ontwerpbesluit gedurende vier weken voorhangen bij het parlement.